

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 653 din data de 23.09.2020

Dosar nr. 749/2019

Petiția nr. 6464/29.10.2019

Petentă:

Reclamat: – Președinte Director General, Societatea Română de Radiodifuziune.

Obiect: discriminare și hărțuire la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

– Președinte Director General, Societatea Română de Radiodifuziune cu sediul în București, str. General Berthelot nr. 60 - 64, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Se reclamă faptul că este discriminată și hărțuită de către angajator, prin restrângerea atribuțiilor de manager, interdicția de a participa la o ședință

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 6464/13.11.2019 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 6862/13.11.2019 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 28.11.2019. Prin citație a fost invocată excepția de necompetență cu privire la capătul de cerere privind solicitarea de a se dispune orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, la ședința de audieri a fost prezentă doar partea reclamată.

8. Prin adresele înregistrate sub nr. 7386/03.12.2019 petenta a depus solicitare de audiere dosar, având în vedere că avizarea privind ridicarea citației s-a făcut cu întârziere.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 7217/28.11.2019, partea reclamată a depus punct de vedere, care este comunicat petentei, care prin adresa înregistrată sub nr. 7722/16.12.2019 solicită acordarea unui alt termen de audiere.

10. Prin adresele înregistrate sub nr. 7887/20.12.2019 au fost citate părțile pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 16.01.2020. La termenul stabilit, la ședința de audieri ambele părți au fost prezente.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 271/16.01.2020, depune completări la petiție, care sunt comunicate părții reclamate în cadrul ședinței de audieri.

12. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 434/22.01.2020, care este comunicat petentei prin adresa înregistrată sub nr. 660/31.01.2020.

13. Petenta depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 1401/26.02.2020.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

14. Prin sesizarea înregistrată sub nr. 6464/29.10.2019, petenta, este managerul Studioului Teritorial Radio Reșița al Societății Române de Radiodifuziune din data de 01.07.2012 și ocupă această funcție în urma concursului din data de 13.06.2012. Aceasta reclamă faptul că este discriminată de către angajator în comparație cu alți colegi manageri din țară și de la București, atât prin prisma competențelor, dar și prin prisma preferințelor de gen, fiind preferați bărbații pentru posturile de conducere fără a se ține cont de competențele profesionale.

15. În luna aprilie, în calitate sa de Președinte - Director general al SRR, a numit temporar un redactor șef la Studioul Teritorial Reșița în persoana lui [redacted] fără o consultare prealabilă cu managerul postului, conferindu-i acestuia atribuții care încalcă flagrant atribuțiile unui redactor șef din SRR, oferindu-i posibilitatea nesubordonării față de manager potrivit organigramei și ROF în vigoare. Mai mult, Președintele - Director general al SRR printr-un ordin al PDG a delegat toate competențele economice redactorului șef, în ciuda faptului că acesta ocupă o funcție de conducere fără a se îndeplini condițiile necesare. Potrivit Regulamentului de Organizare și Funcționare al Societății Române de Radiodifuziune, attributele economice, inițiativele privind angajări, competențe privind elaborarea grilei de programe aparțin managerului și nu redactorului șef, subordonat, de asemenea, potrivit ROF, managerului. Totodată numirea de către unui redactor șef adjunct cu delegație în ciuda faptului că persoana respectivă are încheiat un contract de muncă pe perioadă determinată și nu îl recomandă nimic pentru ocuparea acestei poziții, a încălcat Regulamentul de Organizare și Funcționare al SRR, inițiativa și nota de fundamentare a solicitării de ocupare a funcției de redactor șef adjunct trebuind să fie făcută tot de manager și nu de redactorul șef.

16. Așa cum rezultă din fișele de post ale redactorului șef, respectiv redactorului șef adjunct, o mare parte dintre atribuțiile managerului au fost anulate. Dacă la nivelul SRR un redactor șef "coordonează activitatea editorială sub îndrumarea managerului" în cazul de față redactorul șef "răspunde și coordonează activitatea studioului" sau, prevederea clară că "răspunde sub coordonarea managerului de activitatea editorială" sau "îndeplinește și alte sarcini profesionale dispuse de Managerul Studioului Teritorial" lipsesc cu desăvârșire din cele două fișe de post. Pentru aceste funcții toate dispozițiile legale (COR, standard ocupațional) și toate normele interne ale angajatorului nu permit acest lucru.

17. Petenta precizează că Studioul Teritorial Reșița este singurul loc în care există această situație, fapt ce confirmă tratamentul diferențiat pe criteriul sex (gen), convingere privind respectarea principiului independenței editoriale față de orice ingerință politică, dar și singura persoană încadrată pe această funcție care este și membru de sindicat.

18. Petenta arată că a fost discriminată și prin faptul că la o ședință din luna mai, la care a fost prezent Președintele Director General, [redacted], a fost singura dintre angajații Radio România Reșița careia nu i s-a permis accesul, neexistând nici un argument, în afara dorinței acestuia de a i se interzice acest lucru.

19. De asemenea, discriminarea și abuzul asupra sa se regăsesc și în presiunile publice și în presă făcute de Redactorul Șef și Redactorul Șef adjunct, în vederea respingerii certificatelor sale medicale primite în urma îmbolnăvirii și punerea în derizoriu a afecțiunilor și a dreptului de a beneficia, la fel ca toți salariații din țara asta, de concediu medical.

20. Legat de discriminarea pe criterii de sex, a fost deseori ridiculizată în public, în mediul online pe Facebook, dar și pe blogul personal al redactorului șef, jignită, și tratată cu un limbaj trivial și misogin.

21. Prin adresa înregistrată sub nr. 271/16.01.2020, depusă de către petentă în cadrul ședinței de audieri, se aduc completări sesizări inițiale și răspuns la punctul de vedere al părții reclamate.

22. În cadrul Studioului Teritorial Reșița, începând cu luna aprilie 2019, a fost numit un redactor șef, ., fiindu-i atribuite responsabilitățile specifice managerului pe componenta editorială, economică, administrativă și organizatorică, prin ordin al Președintelui Director General; acest aspect nu se regăsește în cazul celorlalte studiouri, așa cum rezultă din Regulamentul de Organizare și Funcționare, unde este prevăzut modul de desfășurare a activității în cadrul tuturor studiourilor teritoriale, ordinul de numire al redactorului șef și ordinul de preluare a competențelor pe parte economică preluate tot de redactorul șef.

23. În privința hărțuirii la locul de muncă, petenta învederează că aceasta a debutat în urma difuzării unor emisiuni pe postul public de radio în cadrul cărora au fost prezenți membri ai unor diferite partide politice. S-a sesizat despre faptul ca postul public de radio este unul "prea" echilibrat, echidistant și independent, care permite tuturor membrilor societății, fără discriminare, să își expună părerile public. Ca urmare, în 17 ianuarie 2019, prezent la o întâlnire la sediul PSD Caraș-Severin, împreună cu ., au decis necesitatea înlăturării petentei de la conducerea postului de radio Radio Reșița, și înlocuirea cu o persoană total obedientă acestora, ., care deține și ziarul online Reper 24, care asigură expunerea în spațiul public a intereselor ., lucru care se dorește a se implementa și la postul public de radio. La această ședință au participat mai mulți membri PSD Caras Severin.

24. La începutul lunii aprilie 2019, ., în urma unei întâlniri la sediul SRR, i-a cerut direct, pe linie de partid, președintelui ., schimbarea de urgență a petentei, de la Radio Reșița pentru încăpățânarea și vehemența cu care a înțeles să respect prevederile Legii nr. 41/1994 și deontologia jurnalistică. Astfel că, fără un motiv real și obiectiv, altul decât respectarea legii, s-a decis schimbarea sa din funcția de manager al Studioului Teritorial Reșița, cu ., un personaj controversat, deținătorul unui ziar online, un personaj aservit ., președintele PSD Caraș Severin.

25. Hărțuirea a continuat cu comportamentul indezirabil al angajatorului, prin interpuși, și anume redactorul șef, ., și redactorul șef adjunct, ., numiți de Președintele Director General al SRR, cu încălcarea legii și fără niciun criteriu/cerință profesională, cu rolul de a crea un mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor, ofensator în ceea ce o privește în cadrul organizației, cât și în exteriorul acesteia și cu scopul de a o îndepărta de la conducerea Studioului Teritorial Reșița. Dovadă sunt denigrările, mesajele umilitoare din mediul online postate de către redactorul șef, (anexate), convocările și reconvocările la cercetarea disciplinară pentru presupuse abateri ce le-ar fi făcut la locul de muncă, cu schimbarea componenței acestei comisii de cercetare disciplinară de foarte multe ori, ceea ce ridică semne de întrebare. Deși a informat asupra acestor aspecte, conducerea SRR nu a dispus nicio măsură pentru descurajarea acestor comportamente inadecvate, care încalcă toate normele interne ale SRR (Regulament de Organizare și Funcționare, Statutul Jurnalistului, Codul de conduită, Regulamentul de prezență și comunicare online).

26. De asemenea a fost hărțuită direct de către Președintele Director General al SRR, prin neparticiparea la nicio formă de pregătire profesională, de mai bine de 2 ani, spre deosebire de alți salariați, dar și faptul că în cadrul vizitei inopinante la Studioul Teritorial Reșița din vara anului 2019, a dispus excluderea petentei de la ședința pe care acesta o avea cu salariații subordonați. Totodată, la ședințele editoriale, care se țin în fiecare dimineață, participă toți managerii din cadrul celor 8 studiouri teritoriale, mai puțin cel de la Reșița, unde, din cadrul studioului participă redactorul șef, domnul .

27. Intenția angajatorului este de a menține un mediu ostil, defăimător, haotic organizațional, cu temeri, astfel încât salariații să aibe puține mijloace de a-și cunoaște și exercita drepturile, motiv pentru care petenta își desfășoară activitatea în condiții de stres, ostile, de temere, de hărțuire continuă de aproape un an de zile.

28. Referitor la concediile medicale ale petentei și la ridiculizarea în public, în mediul online pe facebook, se arată că redactorul șef, redactorul șef adjunct, și . au creat și administrează un grup, în mediul online, pe rețeaua de socializare Facebook, unde a fost postat un concediu medical al petentei. Instigați de redactorul șef, în cadrul discuțiilor s-au formulat texte denigratoare la adresa petentei, tot felul de afirmații jignitoare cu referire la aspecte legate de sănătate, ostile, menite să o umilească și să o destabilizeze emoțional și psihic.

29. Prin concluziile scrise, înregistrate sub nr. 1401/26.02.2020, petenta învederează că afirmațiile referitoare la discriminarea pe criteriul politic pe care a invocat-o în cadrul audierii din data de 16.01.2020 și în materialul pe care l-a depus la aceeași dată, dar și în materialul anterior și le menține și corespund realității, depunând articole de presă, dar și transcriptul din cadrul unei emisiuni realizate de Express de Banat.

30. Cu privire la delegarea competențelor economice redactorului șef, petenta completează materialul depus de SRR, anexând întregul Raport al comisiei numită prin OPDG 150/2019, de unde reiese în mod evident ca acest raport nu poate fi motivul real al delegării competențelor economice atribuite managerului Studioului Teritorial Reșița, redactorului șef din cadrul aceluiași studio (prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al SRR și prin fișa postului sunt stabilite atribuțiile economice ale managerului Studioului Teritorial Reșița, atribuții ce nu au fost modificate în vreun fel prin actele enumerate anterior).

31. În privința declanșării cercetării disciplinare a petentei, se arată că au fost concertate asupra sa acțiuni preliminare care au stat la baza unui întreg scenariu de pregătire a unor documente care să conducă la viitoare sa cercetare disciplinară, prin presiune asupra unor salariați, ba mai mult cu complicitatea Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Societatea Română de Radiodifuziune (SLSRR).

32. În cadrul ședinței de audieri, petenta declară că se simte discriminată din cauza faptelor și acțiunilor constante care s-au petrecut în anul 2019, la studioul teritorial Radio Reșița: în data de 8 aprilie a fost numit un redactor șef, fără ca managerul să fie consultat, în data de 23 aprilie, în cadrul unei întâlniri unde a participat președintele director general al SRR, petentei i s-a interzis accesul, iar în 28 mai, s-au emis 3 ordine prin care i s-au retras toate competențele economice pe care le deținea în baza funcției.

33. Petenta a fost însoțită și de un reprezentant al sindicatului din care face parte, consilier juridic, care a subliniat tratamentul diferențiat aplicat petentei față de ceilalți 8 colegi manageri: i-au fost luate atribuțiile, nu participă la ședințele de sumar, la videoconferințele la care participă toți managerii, doar la Reșița participă redactorul șef, toate mail-urile redirecționate de către conducerea SRR se trimit atât managerului cât și redactorului șef.

34. Referitor la criteriile în baza cărora se simte discriminată (sex, apartenența sindicală și convingerile politice) petenta a declarat că atribuțiile pe care le-a avut în calitate de manager, au fost date unor persoane de sex masculin care să conducă studioul eliminând-o pe aceasta, fiind persoană de sex feminin și singurul manager care este membru de sindicat.

35. În privința criteriului politic, se arată că acesta este de fapt baza situației în care se regăsește petenta, deoarece anumiți lideri politici au fost deranjați de respectarea legii de către studioul teritorial Reșița, în sensul în care au fost prezenți în emisiuni personalități politice care nu erau în grațiile acestora.

36. Depune înscrisuri, documente.

Susținerile părții reclamate

37. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 7217/28.11.2019, partea reclamată arată că din lecturarea petiției depuse se deduce invocarea discriminării prin: delegarea competențelor economice redactorului șef, numirea cu delegație a redactorului șef și a redactorului șef adjunct, interdicția de a participa la o ședință a președintelui director general cu salariații S.T.R., presiuni în vederea respingerii certificatelor medicale și ridiculizarea în public, în mediul online pe facebook, dar și pe blogul personal de redactorul șef al S.T.R., criteriile invocate fiind sexul, convingerea privind respectarea principiului independenței editoriale față de orice ingerință politică și apartenența sindicală.

38. În susținerea celor afirmate, se arată că nu se face nicio legătură între acțiunile prezentate și criteriile care ar sta la baza discriminării, nefiind prezentată vreo legătură de cauzalitate între acestea.

39. Pe fond, cu privire la delegarea competențelor economice ale redactorului șef, se arată că potrivit art. 20 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ordonatorii de credite pot delega această calitate înlocuitorilor de drept, secretarului general sau altor persoane împuternicite în acest scop, cu excepția conducătorului compartimentului financiar-contabil, iar potrivit art. 22 alin. (2) din același act normativ, ordonatorii de credite răspund, potrivit legii, de angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor în limita creditelor de angajament și creditelor bugetare repartizate și aprobate potrivit legii.

40. Se arată că în cadrul studiourilor teritoriale ale SRR mai lucrează 3 angajate/numite pe funcția de manager și 5 angajați/numiți pe aceeași funcție, care au aceste competențe.

41. Este important de reținut faptul că petentei nu i-au fost știrbite din competențele pe care le-ar fi deținut în mod legal, așa cum dorește să insinueze prin citarea unor atribuții din fișa de post semnată în anul 2014, care au devenit caduce prin schimbarea modului de finanțare al Societății Române de Radiodifuziune.

42. Nu se pot reține convingerea privind respectarea principiului independenței editoriale față de orice ingerință politică și apartenența sindicală, întrucât aceste competențe ce decurg din aplicarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, nu au nicio legătură cu cele două aspecte. De altfel, independența editorială nu are nicio legătură cu atributul de ordonator de credite, pe care de lege îl exercită președintele director general, iar apartenența sindicală a petentei nu este cunoscută.

43. Cu privire la numirea cu delegație a redactorului șef și a redactorului șef adjunct, se arată că petenta apreciază că cei doi colegi au fost numiți „fără a se ține cont de competențele profesionale”, iar cu privire la redactorul șef adjunct adaugă, suplimentar, că acesta „are încheiat un contract de muncă pe perioadă determinată și nu îl recomandă nimic pentru ocuparea acestei poziții”. Partea reclamată învederează că dispozițiile art. 87 alin. 1 din Legea nr. 53/2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare - Codul muncii reglementează că, referitor la condițiile de angajare și de muncă, salariații cu contract individual de muncă pe durată determinată nu vor fi tratați mai puțin favorabil decât salariații permanenți comparabili, numai pe motivul duratei contractului individual de muncă, cu excepția cazurilor în care tratamentul diferit este justificat de motive obiective.

44. În privința pretenției preferințe de gen pe care petenta o reclamă, se arată că pe funcții de redactor șef și redactor șef adjunct, în SRR, mai sunt numite/încadrate alte 8 femei. De asemenea, se arată că în care în SRR, din 96 posturi de conducere, 42 sunt ocupate de femei, iar numărul acestora a crescut în anul 2019 (de la 33 în noiembrie 2018 la 42 în noiembrie 2019).

45. Referitor la interdicția de a participa la o ședință a președintelui director general cu salariații Studioului Teritorial Reșița, partea reclamată învederează că este în curs de desfășurare o cercetare disciplinară a petentei, care are ca obiect sesizările formulate de mai mulți salariați ai studioului Reșița pentru fapte ce s-ar putea circumscrie unor abateri disciplinare, aceștia reclamând atitudinea ostilă a petentei.

46. Cu privire la presupusele presiuni realizate în vederea respingerii certificatelor medicale, se arată că în anul 2019, toate certificatele medicale prezentate de către petentă au fost transmise Direcției Economice în vederea plății și totodată au fost plătite la fel ca drepturile salariale, fără să existe niciun indiciu direct sau indirect cu privire la vreo faptă din categoria celor reclamate de dânsa. Plata indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă se realizează fără nicio discriminare, pentru toți salariații aflați în această situație, la datele prevăzute pentru plata drepturilor salariale.

47. În ceea ce privește ridiculizarea în public, în mediul online pe facebook, dar și pe blogul personal de redactorul șef al Studioului Teritorial Reșița, partea reclamată arată nu sunt oferite detalii cu privire la realizarea lor și nici indicii că acestea ar exista cu adevărat.

48. În cadrul ședinței de audieri, partea reclamată susține că cele expuse de către petentă nu se încadrează în materia discriminării, ci sunt aspecte care țin de dreptul muncii, care sunt verificate de către o comisie de cercetare disciplinară.

49. Prin punctul de vedere depus de partea reclamată și înregistrat sub nr. 434/22.01.2020, se arată că materialul depus de petentă pentru a-și susține acuzația că este supusă unei acțiuni de hărțuire, abundă de fapte ce nu corespund realității.

50. În susținerea celor prezentate, cu privire la delegarea competențelor economice redactorului șef, prin punctul de vedere anterior, se depun înscrisuri: extras din Raportul Comisiei desemnate prin OPDG nr. 150/2019 și extras din transcriptul emisiunii la care petenta a participat în data de 18 octombrie 2019 în cadrul redacției Express de Banat. Din cele două înscrisuri rezultă fără urmă de dubiu că motivul real care a determinat delegarea de competențe către o altă persoană din cadrul Studioului Teritorial Reșița este cel prezentat de SRR și nicidecum de petentă.

51. Cu privire la declanșarea cercetării disciplinare a petentei, se arată că sesizările depuse de către salariații din subordinea acesteia, anexate punctului de vedere și Raportul Comisiei desemnate prin OPDG nr. 598/2019 din care rezultă fără putință de tăgadă că angajatorul avea obligația de a efectua această cercetare și de a lua măsurile legale pentru stabilirea unui climat bazat pe respect reciproc și bună colaborare la Studioul Teritorial Reșița, așa cum menționează însăși petentă.

52. Concluzionând, Președintele Director General al SRR nu a participat la nicio întâlnire (nici în sediul SRR și nici în vreo altă locație) în care să i se ceară schimbarea managerului de la Radio Reșița. De asemenea, subliniem faptul că Președintele Director General al SRR nu a efectuat niciun demers din care să rezulte hărțuirea petentei. De asemenea, în privința atribuțiilor din fișa de post, acestea nu au fost niciodată modificate. Anumite competențe ce decurg din Legea nr.500/2002 au fost atribuite altei persoane, din cauza constatării unor aspecte legate de gestionarea fondurilor publice la ST Reșița.

53. Obiectul cercetării disciplinare a petentei nu a avut niciun caracter de discriminare a acesteia, fiind cercetată disciplinar pentru fapte ce se circumscriu creării unui mediu ostil la locul de muncă și hărțuirii psihologice a personalului din subordine. Au fost 21 de salariați care au reclamat și/sau au confirmat cele sesizate, iar documentele prezentate i-au fost comunicate petentei în cadrul procedurii de cercetare disciplinară prealabilă. În toată perioada ce s-a scurs de la debutul cercetării disciplinare și până la audierea salarietei, aceasta a beneficiat de reconvocări succesive datorită: concediilor medicale, concediului de odihnă, cererilor de amânare pentru diverse motive (programare la medic, lipsă avocat).

V. Motivele de fapt și de drept

54. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta a sesizat CNCD că se simte discriminată și hărțuită locul de muncă, atât în privința competențelor, dar și privind preferințele de gen, fiind preferați bărbații pentru posturile de conducere fără a se ține cont de competențele profesionale .

55. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și

sanționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

56. Astfel, se reține faptul că a fost invocată din oficiu excepția de neкомпетенță materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării referitor la solicitarea de a se dispune orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii, în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008. În acest sens, „persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului” în conformitate cu art. 27 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru aceste considerente urmează a se proceda la admiterea excepției invocate.

57. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

58. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

59. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *„orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

60. Totodată, art. 2 alin. (5) din Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată, prevede că: *„Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”*.

61. Ambele definiții includ elementul **criteriului**, element care diferențiază o cauză care cade sub incidența O.G. nr. 137/2000 (spre exemplu discriminare, hărțuire) de cauzele care au o altă natură (spre exemplu conflictele de muncă). Astfel, existența unui criteriu anume este un factor determinant. Se poate invoca orice criteriu (**O.G. nr. 137/2000**, art. 2 alin. (1): [...] *„pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu”* [...]; **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului**, art. 1 alin. 1: [...] *„fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”*), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatei trebuie să existe un raport de cauzalitate.

62. Din înscrisurile aflate la dosar, Colegiul director reține că motivele, criteriile care a stat la baza presupuselor acte de hărțuire comise asupra petentei de către conducerea instituției, îl constituie atât criteriul „convingeri” privind respectarea principiului independenței editoriale față de orice ingerință politică, faptul că nu aparține niciunui partid politic cât și faptul că este singura persoană de sex feminin încadrată pe funcția de manager dar și care este membru de sindicat.

63. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

64. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

65. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională. Petentei i-a fost încălcat dreptul la muncă, dreptul la un tratament egal precum și atingerea demnității petentei.

66. În considerentele celor de mai sus, Colegiul director reține că asupra petentei a fost aplicat un comportament discriminator al părții reclamate pe criteriile enunțate mai sus.

67. Petenta, manager al Studioului Teritorial de Radio Reșița al Societății Române de Radiodifuziune, nu și-a mai putut exercita atribuțiile specifice din fișa postului începând cu luna aprilie 2019, când i-au fost luate competențele manageriale, moment în care a fost numit temporar un redactor șef la Studioul Teritorial Reșița, fără o consultare prealabilă cu managerul postului. Mai mult, Președintele-Director general al SRR printr-un ordin a delegat toate competențele economice redactorului șef, fără ca acesta să îndeplinească condițiile necesare.

68. Particularitate a faptei de hărțuire, astfel precum este reținută de O.G. nr.137/2000, constă în aceea că, diferit de celelalte fapte prevăzute și sancționate de ordonanță, aceasta nu presupune existența situației analoage, comparabile. Simplul fapt că reclamatul are un anumit comportament, ce are în vedere existența unuia dintre criteriile prevăzute de lege, iar acest fapt conduce la crearea unui cadru intimidant, ostil sau degradant, pentru petentă, este de ajuns pentru a se reține existența faptei de discriminare, prevăzută și sancționată de art. 2 alin. (5) din O.G. nr. 137/2000. Acest lucru reflectă, în principal, faptul că hărțuirea în sine este greșită din cauza formei pe care o îmbracă (abuz verbal, nonverbal sau fizic), și al efectului potențial pe care îl poate avea – încălcarea demnității umane. Astfel, reținem că se are în vedere percepția pe care o are victima asupra tratamentului la care a fost supusă.

69. Coroborând aspectele reținute obiectului sesizării, astfel cum este formulată, Colegiul Director se raportează și la prevederile art. 7 *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, nationalitati, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de munca și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;...”* din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

70. Ca atare, fapta părții reclamate constituie un comportament discriminator față de petentă, acesta suferind un tratament discriminator în raport cu ceilalți colegi, manageri de birouri teritoriale, prin modificarea atribuțiilor de serviciu, restrângerea lor, fiind în imposibilitate de a-și exercita obligațiile și responsabilitățile conferite prin fișa postului.

71. În speța supusă analizei, Colegiul director constată că în situația redată, ne aflăm în fața unei fapte de hărțuire, modul în care s-a procedat, respectiv faptul că petentei i-au fost restrânse atribuțiile de manager (editoriale, economice, administrative și economice), nu doar cele economice, atribuțiile fiind delegate redactorului șef, ceea ce i-au creat acesteia un cadru intimidant, ostil, degradant sau ofensiv, neputându-și exercita atribuțiile de manager.

72. Colegiul Director reține că acțiunile părții reclamate împotriva petentei s-au intensificat prin declanșarea unei cercetări disciplinare asupra acesteia, după restrângerea atribuțiilor de manager, în baza mai multor sesizări ale angajaților instituției (21 la număr), fiind înregistrate fie cu data de 27.05.2019 (la dosar au fost depuse 7), fie cu data de 06.06.2019 (la dosar au fost depuse 11).

73. În ceea ce privește probarea faptelor de discriminare, Colegiul director arată că în domeniul discriminării, sarcina probei este împărțită între petent și reclamat (O.G. nr. 137/2000, art. 20 alin. (6): *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu*

constituie discriminare.” Totodată, potrivit art. 4 din Directiva Consiliului 97/80/CE: „Statele membre trebuie să ia măsurile necesare, în conformitate cu sistemele lor juridice naționale, pentru ca în cazurile în care persoanele care se consideră lezate datorită faptului că nu li s-a aplicat principiul tratamentului egal probează, în fața unei instanțe sau a unei autorități competente, fapte pe baza cărora se poate presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, să fie obligația reclamatului să probeze că nu a existat o încălcare a principiului tratamentului egal.”

74. Împărțirea sarcinii probei este un principiu aplicat ferm în domeniul discriminării de Curtea Europeană de Justiție (ex.: Vasiliki Nikoloudi împotriva Organismos Tilepikoinonion Ellados AE, 10 martie 2005, Regina împotriva Secretary of State for Employment, ex parte Nicole Seymour-Smith și Laura Perez, 9 februarie 1999, B. F. Cadman împotriva Health & Safety Executive, 3 octombrie 2006, Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding împotriva Feryn NV, 10 iulie 2008, Jämställdhetsombudsmannen împotriva Örebro läns landsting, 30 martie 2000). Acest principiu este aplicat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului: „în această materie [a discriminării] se aplică inversarea sarcinii probei, astfel dacă un applicant arată existența unui tratament diferențiat, Guvernul are obligația de a demonstra că această diferențiere de tratament este justificat obiectiv” (D.H. și alții împotriva Cehiei, 13 noiembrie 2007, Sampanis și alții împotriva Greciei, 5 iunie 2008); „privind existența elementelor susceptibile de a constitui probe pentru a transfera sarcina probei către stat, nu există impedimente procedurale în a admite probe sau formule predefinite aplicabile în aprecierea acestora; o astfel de concluzie este sprijinită de evaluarea liberă a probelor, inclusiv un astfel de raționament decurge din faptele și observațiile părților contractante; probele pot decurge din coexistența a unor indicii ori prezumții suficient de puternice, precise și concordante; în plus, nivelul convingerii necesare pentru a ajunge la o concluzie particulară și, referitor la acesta, privind distribuirea sarcinii probei este legat intrinsec de specificitatea faptelor, natura susținerilor și dreptului invocat” (D.H. și alții împotriva Cehiei, 13 noiembrie 2007, Sampanis și alții împotriva Greciei, 5 iunie 2008).

75. Din documentele depuse la dosar, Colegiul director reține că petenta a dovedit existența unor fapte care permit a se presupune existența unei hărțuiri pe criteriul „convingerii” privind respectarea principiului independenței editoriale față de orice ingerință politică, faptul că nu aparține niciunui partid politic cât și faptul că este singura persoană de sex feminin încadrată pe funcția de manager care este membru de sindicat, iar partea reclamată nu a făcut dovada, prin punctul său de vedere, că tratamentul diferențiat aplicat petentei nu a avut la bază criteriile invocate de către petentă, în mod deosebit cel privind neapartenența politică.

76. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul director constată că faptele descrise au un caracter discriminatoriu și reprezintă hărțuire, potrivit art. 2 alin. (5) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, Colegiul director a constatat că modificarea raportului de muncă, fie și doar prin modificarea unor atribuții din fișa postului, (restrângerea atribuțiilor de manager) prin decizie a părții reclamate, îngrădește dreptul petentei la muncă, prevăzut de art. 7 lit. b) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

77. Colegiul director decide aplicarea amenzii contravenționale de 2.000 lei față de partea reclamată, în conformitate cu prevederile art. 26 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, respectiv „(1) *Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor **art. 2 alin. (5) și art. 7 lit. b) din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
2. Aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 2.000 lei pentru partea reclamată – Președinte Director General al Societății Române de Radiodifuziune, potrivit art. 26 alin. (1) din O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Admite excepția de necompetență cu privire la capătul de cerere privind solicitarea de a se dispune orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** cu modificările și completările ulterioare, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 23.09.2020 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian - Membru, GRAMA Horia - Membru, HALLER István – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 20.11.2020
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** cu modificările și completările ulterioare, republicată și **Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.